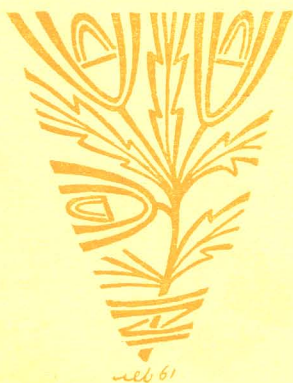

МАРІЯ. Я.
КОСОВИЧЕВА

ГОРСТКА
ПРОМЕНІВ

ПОЕЗІЇ

ГОРСТКА
ПРОМЕНІВ

Обкладинка М. Левицького

Авторські права застережені.

Друкарня В-ва "Новий Шлях", Вінніпег

МАРІЯ Я.
КОСОВИЧЕВА

ГОРСТКА ПРОМЕНІВ

ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ

1939 — 1961

1962

ПРОЛОГ

Я з чорнозему вийшла — й потому
в даль ішла по дорозі камінній,
щоб цей світ перейти і додому
принести скарби дорогоцінні.
Перший скарб: зерно творчої мови,
другий скарб: шум листків життєписних,
третій скарб: вічний гомін любови
до Предвічного Бога й Вітчизни.
Я іду... І на битій дорозі
о, не мир всеблагий зустрічаю,
тільки вибухи війн злоголосі
і луку світового одчаю.
Дні прийдешні в таємнім мовчанні...
Чи мій дар принесу я додому?
Чи в нелегкім моїм мандрюванні
скосить смерть мене в краю чужому?!
О, тоді в Рідний Край (на Поділля!)
занесіть мене, браття! — У лузі
положіть мене в трави, у зілля!
Там знайду я напій моїй тузі!
Там мій дім! — Там я прагну чекати
клику труб херувимських могутніх
в час, як буде в хвалі відчинятись
райська брама в століття майбутні.
І тоді — в день Господнього суду,
в день тріумфу Всевишньої Правди
я з чорнозему встану! — І буду,
браття, з вами радіти назавжди!

1953.

ВЕСНЯНА ПРЕЛЮДІЯ

Не будись, моє серце, — зажди!
Хоч весна розбудила сади,
Хоч в обійми розквітлих гілок
Лине, горнеться зграя пташок;
Хоч до юних, живих, свіжих трав
Теплий вітер пестливо припав
І казки їм палкі шепотить
Про чудесну небесну блакить...
Ах, ти, весно! Чому ж то і я
Хочу слухати спів солов'я?!
Чом хвилююсь, що йдуть ярі дні?!
Ще ж не час — не пора ще мені!

1939.

М Р І Я

Львів знаю я! — Люблю я Львів! —
А все ж про Київ мрію!
Про чар Дніпрових берегів,
Про храм — святу Софію!

У Львові Юр всіх стереже —
У Києві: Софія!
Я знаю Юр! — Софію ще
Узріти — в мене мрія!

Почути дзвін веселих свят,
Як прийде щасна зміна:
Впаде загарбник-ворог-кат...
Устане Україна!

Зустріне великодній спів
Свята Софія в славі!
Засяє Київ наш і Львів
В одній своїй Державі!

1939.

ЧАС ТЕПЛИХ ФЕРІЙ...

Час теплих ферій
Відкрив нам двері
В прекрасний простір:
До піль широких,
До гір високих
Ми йдемо в гості!

Над буйним світом
Жаріє літо...
Вже спіє жито!
В садах чудово
Вже пахне овоч —
Ще й соковито!

В гаях спроможна
Пташина кожна
Про рай співати!
Усе чудове!
Світ дарів повен!
Наш світ багатий!

Час теплих ферій
Відкрив нам двері
В прекрасний простір:
До піль широких,
До гір високих
Ми йдемо в гості!

1939.

РІДНИЙ ЛУГ

Рідний луг, запашний буйний луг
На узбіччі подільського яру!
Луг: улюблений щирий мій друг,
Повен щедрого шуму і чару.

З лугу виджу в долині село, —
І хати, — і сади, — і городи, —
І ріку, що ясніє, як скло,
Блиском гожости — плесом погоди!

За селом, он, видніють поля!
Колосками шумлять ниви, ниви...
Поміж нивами шлях, битий шлях
В світ далекий, таємний, вабливий!

Серцем чую, що лишу село!
Мабуть, ген, в далині жити буду...
Все ж я пахощів зілля, що в лузі росло,
Ввік не вирву з душі, не забуду!

1939.

СМЕРТЬ БАТЬКА

Розцвітала надворі весна запашна, —
Соловейки, пташки щебетали на вітті!
Його ж скрипка у хаті мовчала сумна:
У руках його вже не радіти їй в світі...

У хворобі важкій він на ліжку страждав...
Він вмирав... Він востаннє години одної
Всю родину прощав... Він до мене сказав:
"Пам'ятай: не лишай ввіки Віри святої!"

Батько вмер. В третій день його похорон був.
Хрест дубовий стоїть вже над батьковим гробом.
Місяць травень відцвів, відійшов, проминув.
Ти ж у серці моїм не минаєш, жалобо!

1940.

ВІНЧАННЯ

Веселі мрії облетіли,
Як цвіт вишневий на вітрах...
І рясно сльози заблистіли
В дівочих молодих очах...

У час війни, як встало лихо,
Вінчання без музик було...
Благословив священник тихо
Жіноче молоде чоло...

Два дерева: горіх і вишня —
Дві душі: жінка й чоловік...
Чи встане мрія їх колишня:
Чи буде в них щасливий вік?

Не знати! — Покищо турботи, —
Війна у світі і журба...
Нахабні злидні побороти
Поможе лік один: Дружба!

1941.

Д О М У З

Арес в поході знов: Війна! Гримлять гармати!
Справляють поминки по мирній тишині.
А над розлукою коханих знов рясні
Струмки сердешних сліз лле чарівна Ерато...

Чи ж і тепер вона і подруги мовчати
Так будуть, як колись — у давніх днів війні?
Чи може все таки їх гомінкі пісні
Полинуть у бої покари та відплати?!

О, Музи! В днях нових новий рядить закон:
Хай ваших лір звучних могутній, владний тон
Лунає співами звияжними наново!

Он, серед бойовищ Арес чекає вас...
Відвічно: в боротьби страшний, томливий час
Кріпиться людський дух живим, бадьорим словом!

1943.

ВІЙНА

Смерть сіє у боях
Руйну, — горе, — лихо...
У знищених краях
Бüşують злидні й вихор...

О, серце! В кожнім дні
Хоробре мусиш бути!
Ти маєш у війні
Німб для Життя здобути!

1944.

НОВИЙ ЗАВІТ

Блаженні переслідувані за правду...

Єванг. Матей, V, 10.

Шум чую — подих вселаскавий,
всещедрий...

У садах, в лісах,
скрізь шум! І просвіт золотавий
скрізь теж!

Так — наче в небесах,
ген-ген, з-за променів яскравих,
з-над сонця, ген, із вишини
хтось Світлий силпе сяйво слави
землі смутливій восени:
полум'яніють барви в листі
(немов огненні язики!)
і наче в ризи золотисті
передягаються листки,
що вірно вдержались на вітті
крізь обстріл граду — до пори.
Достойні післанництва!

В світі
їх скрізь гонитимуть вітри...
Нехай!

На смерть страсну готові,
листки рушають у похід
і в віщім шелесті, як в слові,
у світ несуть новий завіт:
"Возвеличайте (без перечень!)
життя довершене!

Оте,
в днях ярих творче, молодече
і в сконі світле, золоте.
Ось змога, недобірки вперті,
діткнутись: придивіться нам!
Адже ж всеціло щойно в смерті
життєпис явиться очам.
Смерть, мов печать тривка, востаннє
оцінює життєвий лист, —

Усі діла й переживання,
ясне і тьмяне, — весь наш зміст.
І що ж, що буревії злющі
гострять свої мечі на нас?!
Ми гинемо за невмирущість!
За вічну Жизнь!

І теж за вас,
нащадки!

Встаньте і живучість
здобутьте знов віткам своїм,
щоб, подолавши вражі тучі,
умерти в німбі світлянім!"

Шум чую — подих вселаскавий,
всещедрий...

У садах, в лісах,
скрізь шум! І просвіт золотавий
скрізь теж!

Так — наче в небесах,
ген-ген, з-за променів яскравих,
з-над сонця, ген, із вишини
хтось Світлий сипле сяйво слави
землі смутливій восени.

1946.

РІЗДВЯНА НІЧ

Різдвяна Ніч! Свята, ясна!
Ніч незбагненна! Чарівна!
Он, між планетами вгорі
Блиск небувалої зорі.
Вібрує в небі спів космічний —
Стихійна пісня: Бог Предвічний!

Різдвяна Ніч! І ось мій Край
Замріяв знов про Божий рай...
І щастя тихого в сім'ї
Бажають знов брати мої,
Я чую — Край мій героїчний,
Як все, співає: Бог Предвічний!

Співайте ж! Заглушіть жалі!
Хваліте Правду на землі!
Лелійте віру молоді!
Співайте дзвінко коляду,
Хоч Ірод меч підніс злосічний...
Кріпіться: з нами Бог Предвічний!

1946.

СВЯТ-ВЕЧІРНЬОЮ ПОРОЮ

Радість преблага, пречиста
З-понад Вифлеєму міста
В небесах пливе горою
Свят-вечірньою порою.
І з-між зір крізь синь безкраю
Миротворний подих раю
До людей на землю лине —
До кожніської хатини.
У блаженному настрої
До світлиці затишної
Старші йдуть, спішається діти,
Щоб Різдром святим радити.
Проскуру з солодким медом
Роздає всім попереду
Батько... І потому мати
Просить до стола зближатись.
До вечері всі посполу
Засідають коло столу
І бажає кожен долі
Кожному в родиннім колі.
Шарудить дідух... І сіно
Ароматно, квітовійно
Пахне... І парують страви
Запашним теплом ласкавим.
Гомонять і мчать до стелі
Лунко коляди веселі,
Мов еднаються в Свят-вечір
Вічні і дочасні речі.
Круг ялинки вються співи
Про дитя Марії Диви,
Про Месію — Слово Боже,
Що неправду переоможе.
Щоб у світі Справедливість
Володіла! Щоб щасливі
В гаразді жили й у славі
Люди добрі, нелукаві.
Свят-вечірньою порою
Йде дримота з колядою...
В калачі згасає свічка.
Тихне світ... Різдвяна Нічка.

1950.

В РІЗДВЯНЕ СВЯТО

Ми все таки чекатимемо
Щороку благовісної зорі,
Згадавши, як над Вифлєсом
Вона з'явилася, — як пастирі,
Що стада стерегли на полі,
Почули голос янгольський, дзвінкий, —
Як до вертепу вбігли... й долі
Схилили чола і поклін низький
Там склали, взрівши чудо-диво:
Неначе храм увесь вертеп яснів
Від променів, що мерехтливо
З висот небесних сипались долів
І тепло сяли круг Дитяти;
Воно в ясельцях спало любим сном —
І радувалася Ним Мати, —
Святець-старик радів!... І там кругом
Лунала втіха, гомін милий,
Хор херувимський! — Вбогі пастирі
Дитям рожденим веселились!!!
Зоря ж світила, сяяла вгорі...
Тієї то святої ночі,
Тривожні перейшовши манівці,
Безперестанно на пророчі
Слова надіючись, три мудреці
Зорю узріли. Променисто
Вона жаріла блиском чарівним
І ніччю освітила місто,
Юдейське, мирне місто Вифлєс.
Зрадівши вельми, поспішили
Вони, куди блиск зоряний їх вів, —
Знайшли вертеп... І поклонились
Володарі три поруч пастирів
Дитяті Божому!

Багато

Від того часу проплило років.
А все ж таки в Різдвяне Свято
Подію дорогу з прадавніх днів
Все наново, все так охоче
Ми споминаємо вже стільки літ!
Чи ж знаємо, що й нас пророче

Завітне слово посилає в світ?!
О, справді, так! Земляче-брате!
Мандрівники ми в цій важкій порі...
Ще й нас мете гоніння кляте
Гірш, як колись мело, в часи старі!
Що ж!

Хоч нас доля не голубить,
І хоч царює хижий ірод-враг, —
Однаке ми, мій брате любий,
Де тільки будемо, в усіх краях
Несімо милосердя, — й віру, —
Й любов у світ! — Ми — правоти жадні!
Нічого, що люді над міру
Нас, певно, висміватимуть! — Та ж дні
Злетять!

Пройдуть літа!

І знову

Месія зійде в світ цей з вишини!
Зорю-провісницю Христову
Знов люд узрить! Увидимо теж ми
Той промінь, що від нього й нині
Вже наша мисль ясніє — ожива!
Не заблукаємо в чужині
На манівцях! Мій брате! Ще нова
Могутня радість небуденна
Огорне нас! Поглянь же у блакить:
Псалом співає вся вселенна!
Відвічно серед зір хорал дзвенить!
Тож вір: Ще з висоти святої
Зішле Бог сяєво й на нашу путь!
Хай, ми: бездольники-ізгої!
Але не дарма дні нам проминуть!
Ти знай: не вікувати злоби.
Ми світлий клич несемо в кожен край:
"Шукай людини праведної,
в юрбі людей шукай,
шукай у собі!"

— — — — —
Тож підемо! Яна дорога
В нас не була б: пряма, чи манівці...
В невтишній тузі все до Бога
Доходять люди — прості і мудрі!

1951.

СВЯТ-ВЕЧІР

Вже лине Свят-вечір до кожної хати:
У душах лункіше бринять почуття!
Від приторку пальців малого дитяти
Гілки на ялинці миліше тремтять!

Пахучу імлу ронять страви вабливі,
Воскові свічки урочисто горять...
Із батьком, із матір'ю діти щасливі,
Моє квіти, віночком круг столу сидять.

Вечеряють... І гуторять... І радіють!
І знову, — як предки за давніх ще літ, —
Колядкою славлять Ісуса, Марію
І мир — Божий мир, що спливає у світ.

Ізнов, як щороку, з висот на низини
Господнє вітання летить до людей!
І ласка небесна, як ластівка лине
І горнеться щиро до людських грудей.

І мрії улюблені (ввік молодечі!)
В серцях оживають у свіжій красі!
І навіть неприязна доля в Свят-вечір
Немов на часок лагідніє для всіх!

В ніч пізню луна колядок замовкає...
Згоряють і гаснуть воскові свічки.
Спить тихо земля...

Тільки в небі безкраїм
Не сплять і не гаснуть ясні зірочки!

1952.

РІЗДВО В БІЛОСНІЖНІЙ ПЕЛЕНІ

Різдво в білосніжній пелені!
І гомін коляд! І неначе
між віттям в ялинці зеленій
з'являється щастя дитяче!

Мов сяйво святе, загадкове
воно мерехтить між гілками,
сповите в волосся шовкове,
огріте рясними світлами...

О, щастя! — Тебе б знов вітати!
З тобою ми здавна знайомі:
з днів юних — з вітцівської хати
ти любо яснієш, як промінь!

І нині... Ах, нині я знову
У сяйві Свят-вечора бачу
дітей, — і ялинку чудову, —
і зірку, — і радість дитячу!

Різдво в білосніжній пелені!
І гомін коляд! І неначе
між віттям в ялинці зеленій
з'являється щастя дитяче...

1952.

З НОВИМ РОКОМ

Прийшов і сіє зерно з жмень
На щастя, на життя
Білявий Новорічний День,
Як радісне дитя.

Він сипле цвіт зичливих слів
Нам на життєву путь,
Щоб з нас ніхто не знемощів,
Як злидні загудуть.

Щоб завжди вірив кожен з нас
Так щиро, як дитя,
У кращий — у майбутній час, —
У щастя, — у життя!

Щоб кожен з нас у тьмі тривоги
Від віри могутнів, —
Щоб жив хоробро, поки Бог
Прежити повелів!

1952.

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР, УКРАЇНО МОЯ!

Там над ріками — на сході,
На високім небозводі,
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Там шумлять свячені води,
Хоч зима, сніги, негоди...
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Ой, там п'ють ту воду люди...
Ллють цілющу силу в груди!
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Ой, дай, Боже, сил набрати!
Ой, щасть, Боже, тьму прогнати!
Хай нам сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Хай нам сяє, не згасає
Понад нашим Рідним Краєм
Щасна Божа зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

1946.

ОЙ ЛЮЛІ, МАЛЕНЬКЕ ДИТЯ!

Ой люлі, маленьке дитя!
Ще поки зірки мерехтять,
Ще поки ніч сни роздає,
Ой люлі, — спи, сонце моє!

Коли ж в ясноті голубій
Появиться янгол тобі,
Крізь сон йому любо всміхнись,
Як я у дитинстві — колись...

Ой люлі, маленьке дитя!
Ще поки зірки мерехтять,
Ще поки ніч сни роздає,
Ой люлі, — спи, сонце моє!

Спи, спи, — і міцній, — і рости, —
Бо в світ треба буде іти:
Туди, де неznані ще дні
Чекають тебе в далині...

Ой люлі, маленьке дитя!
Ще поки зірки мерехтять,
Ще поки ніч сни роздає,
Рости в силу, сонце моє!

1947.

С Н І Г

Лине сніг, білий сніг!
Сніг — немов пелюстки!
Рій рясний сніжинок
Мчить, летить на вітти;
Прикриває дахи —
І стежки, — і шляхи...
Подивися: кругом
Все під білим рядом!
Лине сніг!

Ах, цей сніг, свіжий сніг!
Він чудово блистить!
Он, на сніжних ланах
Юний сміх гомонить!
Слухай, он, на горі —
Там, де лещетарі, —
І, он, — там, де з горбна
Діти мчать на санках,
Сміх дзвенить!

Ах, цей сміх — юний сміх!
Він чарує мене!
Сміх і царство снігів
Білосвітле, ясне!
Кличе, вабить мене
Мерехтіння рясне
Тих сріблястих стежин,
Що ведуть до вершин
В даліні!

Я іду в далечінь...
Йду і в серці несу
Клич живий, дорогий:
Молодечу ясу!!!
Клич, як скарб-самоцвіт:
Гожий чар юних літ,
Що на ниві життя
Чисто й свіжо блистять,
Наче сніг!

1952.

ХАЙ ЧОВНОМ МЕЛОДІЇ...

Хай човном мелодії станеться тіло —
мелодії владної, що з висоти
у світ наш злітає упевнено й сміло,
щоб дух наш окрилити і піднести
на плесо живого ритмічного кроку,
де, наче у чистій джерельній воді,
знаходимо свіжість могутню високу,
що нею ми гожі, стрункі, молоді!

Мій Боже, Тобі мою вдячність лепію
за чудо мелодій, за ритми ясні,
за звуки бадьорі! — Я ними міцнію! —
Я ними прояснюю всі хмарні дні!

1952.

НАПЕРЕДОДНІ

Жорстоко дме
над білим льодом хижий вітер!
Ударногострий! — Гомінкий! —
Дрижить, мов тіло неодіте,
безлисте дерево... Гілки
так гнуться, ніби нагі руки
під свистом нагаїв, — від муки!

Он, зайчєня
від викру з поля в ліс тікає...
У лісі з-між чагарників
гарячий гарніт вибухає
із пащ неситих хижаків!
А, ген, вгорі гуде у жмарах
грімких бомбовиків отара.

Зловісний гук
навис над світом... Слухай, всюди
шумніш від викрику вітрів
шипить шалений клич: щоб люди
жижіші стали від звірів, —
щоб людяність із серць прогнали, —
щоб в кригу совість закували.

А все ж дими
із коминів у світ широкий
виходять (з міста і з села!)
проповідати, як пророки,
що нам не жити без тепла, —
що не огріти людства всього
без милосердя всеблагого!

О, щоб скоріш
до нас у світ цей загостила
доба предобра, як весна!
Щоб всюди радість дзвінокрила
плила могутня й голосна
в ті дні, як муку в душах згоїть
блиск вселаскавости ясної!

ЗАСПІВ

В моїй душі знов сколих дужий:
таємні звуки знов тремтять...
(Тут почуття за мислю тужить —
і мисль шукає почуття!)

А все ж тобі не легко, мово,
враз мисль і почуття спіймать
в той час блаженний, як чудово
вони обоє гомонять.

1952.

ПРИВІТ Я ШЛЮ ТОБІ

Привіт я шлю тобі, небесний Божий світе!
Привіт роям планет, що приязно жакхтять!
Привіт височині, що в ній літає вітер...
Привіт серцям усім, що сповнені життя!

Життя: Господній дар! Життя добром оґріте!
Життя — прославлене проміннями зірок!
Як дивно: Божий світ, мов ти, рожевий цвіте,
Приречений цвісти посеред колючок!

Живу! Гляджу в блакить — немов у храм, де вітер
Гунає, як пророк під сяйвом світлих зір...
О, я люблю тебе, небесний Божий світе!
Любови вартий ти, бо ти: Господній твір!!!

1952.

М А Ї В К А

Пречиста Діво,
радій, радій:
весь світ хвалу шле
Красі Твоїй!

Ось в кожен теплий
травневий день
гуде молебень
з-поміж вишень!

Гудуть, співають
в яснім теплі
хрущі, — і діти, —
й бджілки малі.

І гомонить скрізь
пташиний спів
з гаїв зелених,
з шумких степів.

А в кожен вечір
лунає дзвін —
і в храм Твій люди
йдуть на поклон.

І зорі сяють
красі Твоїй...
Пречиста Діво,
радій, радій!

1952.

ВІТАЙ, МАРІЄ!

Для Тебе, найкраща Діво,
Найкращі пісні лунають!
Святим найщирішим співом
До Тебе серця зіткають:
Вітай, Маріє! — Ave Maria!

До Тебе, найліпша Мати,
Моління сердечні, щирі
Народ прагне завжди слати —
У війнах і в тихім мирі:
Вітай, Маріє! — Ave Maria!

О, найласкавіша Пані!
Свята Володарко неба!
В руках Твоїх кожній рані
Є ліки в усіх потребах...
Вітай, Маріє! — Ave Maria!

О, Лікарко скорбних, хворих!
Тебе славить Люрд, — Фатіма, —
І Рим... І усі простори...
І Греція — й Україна:
Вітай, Маріє! — Ave Maria!

Хвала хай же буде всюди
Тобі, благодатна Діво!
У світі скрізь славлять люди
Тебе всенародним співом:
Вітай, Маріє! — Ave Maria!

1956.

ІЗНОВ ПОХМУРНІЄ...

Ізнов похмурніє небесна блакить,
знов смуток спливає на трави...
Тужливо знов серце моє шелестить —
неначе листок золотавий!

Цей шелест — як виклик невтишний, палкий!
Він мовить: Вже осінь, — вже осінь! —
Він всюди зринає, він скрізь гомінкий:
у серці, — у листі, — в колоссі!

Вже осінь! У полум'ї барв чарівних
іще один рік так згоряє,
як ті всі роки, що палали... що з них
встаєш ти, о, спогадів зграє!

Вже осінь! Он, сонце крізь мряку блистить
і сіє чудесну надію:
що знов навесні заясніє блакить, —
що наново трави зрадіють!

О, серце моє, в млі печалей рясних
надію жагуче вмій пити,
щоб разом із травами ждати весни, —
щоб час крижаний пережити!

1952.

ВОСЕНИ

Зелена смереко,
ростеш ти у лісі, —
ти ввік зелена!
Гілками ти легко
колишеш в утісі!
Мені ж жаль клена!

Листки облетіли
з кленового віття...
Глянь, клен сумує!
Увесь він збіднілий...
Морозні страхіття
він, мабуть, чує...

О, зглянься, смереко!
Потіхи благаю
для себе й клена!
Весна ж бо далеко,
вітри лист зривають...
Ти ж ввік зелена!

Смереко, смереко!
Сестриці-надії
молю, жадаю!
Хоч жити не легко,
все ж крізь буревії
весни чекаю!

1952.

У ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ

Двигнулись весняно, як хвилі Дунаю,
думки і слова благородні, —
у цілому світі двигнулись, лунають:
Великдень! — Великдень сьогодні!

Сьогодні всеславне, всерадісне Свято:
воскресний, живий День Христовий!
Сьогодні у цілому світі багато
бадьорости, — віри, — обнови!!!

І нині — в це Свято всесвітле — я знаю,
що в муці твоїх темній безодні,
моя Україно, встають — оживають
осяйні думки благородні!

Думки оживають, дзвенять почування
у душах братів, що страждають, —
що в страстях кривавих, в грозі бичування
воскресного Дня дожидають...

О, ви, що приймаєте муку величну!
Лелійте в серцях Віру, браття!
Бо з вами Христос! — Він снагу героїчну
дає вам в години розп'яття.

Лелій, лелій Віру, моя Україно!
Бо жде тебе німб великодній!
Ще дзвони у Києві грімкогомінно
звістять: "Воскресіння сьогодні!"

1953.

СВІТЛО УКРАЇНИ

Народе дорогої України!
Страждаючи, живеш ти і ростеш..
Хоча тебе бичують грізні війни,
Хоч твій жорстокий біль не має меж!

Ти витривалий, терпеливий, добрий!
Живе пшеничне зерно любиш ти!
Ти любиш змаг життєвий — змаг хоробрий!
Ти любиш слово Правди-Красоти!

Хоч гноблять вороги тебе над міру,
Ти завжди воскресаш і живеш!
Бадьору, юну християнську Віру
Ти героїчно, владно бережеш!

— — — — —

Кріпись, живи, народе, в Україні:
Сягає в небо жертв твоїх принос!
Снага твоя у вічнім воскресінні!
Твоє бо Світло: ввік живий Христос!

1953.

НАПИС НА ДОРОГОВКАЗІ

Душі своїй всемолодій
навіки вірний будь! — Верстай
достойно путь свою! — Надій
бадьорих, гожих не лишай —
не забувай, — борись за них!
Зневіру скрізь перемагай!
В грозі розчарувань жахних
незломний, мужній будь! — Нехай
переживання всі твої
спливають в чашу, що тобі
у серце Бог вложив її!
Ти завжди (в радощах, — в журбі!)
ту чашу вірно в даль неси, —
ген, аж на верх твого житття,
де жерувимські голоси
тебе в час скону сповістять:
"У першій миті потойбічній
тебе жде Божий Суд і Вічність!"

1953.

Т Ю Л Ь П А Н

О, я люблю цей цвіт! — Він дивний, незвичайний!
Він людське серце так нагадує мені!
Бо він в не кожен час відслонює ті тайни,
Що в чаші цвітінні приховані на дні.

В похмурі сірі дні, як никне сяйво гоже, —
Як смутно ллється дощ, — як виють труби хмар,
Він — замкнутий увесь, зажурений — не може
В неприязну пору розкрити весь свій чар.

І проти ночі він, весь сповнений тривоги,
Згортає пелюстки густіше у сугіви, —
Бо в чорний час він теж не має сил, ні змоги
Для будь-чиїх очей відкрити келих свій.

І тільки в дні ясні, як лагідніє обрії,
Сердечну глибину знов об'являє він!
І радісно цвіте! — І кожній миті добрий
Щасливим сколихом він віддає поклін.

О, цвіте дорогий — улюблений тюльпане!
У мене серце ось, як ти в негожі дні,
Замкнулося. (А все ж воно не перестане
Бажати ясноти і тут: на чужині!)

Тюльпане, ти — віщун! Звісти ж, коли загляне
До мене в чужині час милий, як блакить, —
І серце теж моє, неначе ти, тюльпане,
Відкрите для пісень, щасливо затремтить!

1953.

ПОГІДНОЇ ОСЕНИ

Погідної осені усміх ласкавий
осяєє листя, освічує трави,
прояснює світ і мою скорбну душу...
Ах, усміх погідний любити я мушу!

І добре, що мушу в нерідному краю, —
хоч хмари важкі над життям моїм висять,
хоч дні всі мої в жарі туги згоряють, —
як осінь, на усміх ясний спромогтися!

1954.

ЗНОВ ВИБУХАЄ КРОВ У ЛИСТІ

"І з повноти його ми всі прийняли..."
Єванг. Іван (І, 16.)

Знов вибухає кров у листі
червоно — багрово!
Знов дні страдальні, дні тернисті
тебе ждуть, діброво!

Знов сонце (наче на Голготі!)
в млі меркне, в млі тоне...
Знов поле у вологім поті
мертвіє, холоне...

І знов крізь дні похмурочолі
в світ лине стокрило
в ясній погідній авреолі
безсмертне: "ЗВЕРШИЛОСЬ!"

1954.

У МЛІ ХОЛОДНИЙ

“Сипле, сипле, сипле сніг...”
Іван Франко

Листи не злинули до мене,
хоч листя рясно з віт летіло,
аж листопад замовк.

О, клене,
вже грудень! — Вщерть уже зсіріло
буття без барв у млі холодній...
Все ж, клене, глянь: крізь млу сьогодні
летять листи біленькі з неба,
летять і горнуться до тебе!

— — — — —

Я ж — без листів!

Пливе в безкрас
мій смуток, як самотній човен...
Коли ж до мене завітає
лист хоч один — слів щирих повен?

1954.

В КОЖЕН ВЕЧІР

Мойй подрузі колишніх шкільних років:
Орисі Б.

В кожен вечір, як зірка виходить
дружню зірку зустріти в блакиті,
чую я: з далини, ген, — твій подих
тужно лине до мене щомиті.

Всі страждання, всі журби, всі муки,
що їх ти у душі своїй носиш, —
грізних переживань вісті-згуки
гомонять, як дзвін сумногосий...

О, чи стрінемось ми на землі цій
ще хоч раз? — Чи побачимось знову? —
Чи домовимо в тихій світлиці
недовершену нашу розмову?!

Чи зустрінемось ми?
В небі знову
Зірка зіроньку радо вітає!
І ведуть вони дружню розмову,
що в ній щирість всім блиском сіяє!

1954.

ЩИРО ЗНОВ...

Щиро знов не ти, скрипка, зітхнула —
і не ти відізналась, зозуле!
Це несповнена мрія проснулась,
мрія днів, що пірнули в минуле...

Мрія люба моя із днів юних
гомонить, як пташина у гаю, —
многозвучно дзвенить, наче струни..
Що збудило її? — Я не знаю!

Я не знаю! — А все ж відчуваю
у душі моїй дивну обнову! —
Я ось мрію днів юних вітаю:
ввік служити натхненному Слову!

1954.

ВІРА

Немов пташина — молодість відлине
в таємний вирій: ген, за гори й доли...
Все ж юна Віра ввік нас не покине,
не лишить нас, не зрадить нас ніколи!

Як провідна зоря, що не згасає,
вона все буде (сповнена посвяти!)
між ворогами, в боротьбі з одчаєм
спасенним світлом тьму перемагати.

І як сріблінь нам з'явиться в волоссі —
і в журбах обрій буде холодніти, —
як прийдуть дні туманні в зимну осінь,
єдина Віра буде серце гріти!

Вона нам двері Вічності відчинить
і псевде у радісні простори
із подихом пречистим, голубиним, —
із покликом всемолодим, бадьорим!

Так — мов пташина — молодість відлине
в таємний вирій: ген, за гори й доли...
Все ж юна Віра ввік нас не покине,
не лишить нас, не зрадить нас ніколи!

1958.

НЕМИНУЧЕ

Відцвітуть юні дні, ніби цвіти...
І живі, дорогі пелюстки
обривати й нести буде вітер
в далину... І плестимуть роки...
І крізь гущу подій гомоніти
буде туга, як голос з-за гір...
Аж, послухавши заклику літер,
зліне посів на білий папір:
щоб живушо (як зерно!) доспіти, —
щоб засяяти вічністю слів, —
щоб у Книзі Життя гомоніти
восени про красу юних днів!

1958.

Й М Е Н Н Я Д О Р О Г Е

Наша Вітчино прекрасна,
Ти чудова, чарівна!
Ти — нам благість доброзасна!
Ти — нам мрія світляна!
Любимо Тебе,
Вітчино єдина;
Ймення дороге:
Україна!

З неба сонце над Тобою
Сіє промені ясні...
І красою голубою
Сповнені Твої всі дні!
Любимо Тебе,
Вітчино єдина!
Ймення дороге:
Україна!

Степ, поля... Міста і села...
Ріки... Шум гаїв, дібров...
Пісня тужна і весела...
Мова найлюбіша з мов!
Любимо Тебе,
Вітчино єдина!
Ймення дороге:
Україна!

Всіх нас кличеш Ти до себе!
І жертвенно знов, і знов
Лють сини Твої за Тебе
Дорогу лицарську кров!
Любимо ж Тебе,
Вітчино єдина!
Ймення дороге:
Україна!

1961.

ЛИСТ ДО ВСІХ ДРУЗІВ

"Це Дух, який оживляє; тіло ж не помагає нічого."
"І знаю, що Його заповідь: Життя Вічне!"

Ісус Христос
(Євангеліє Івана, VI — 64, XII — 50.)

У сумних камінних мурах шпиталів
Важко горювати одинцем в товпі!
Горе те зазнати довелось мені!
Болісно стогнали хворі в чергах днів...
Як печери темні вечори були...
Мчали в пропасть ночі... Зорі, ген, з небес
Сяяли крізь вікна — і тоді мені
Причувався владний добрий клич Життя!
Все ж шпиталь камінно оточував мене...
В мурах погасали тижні, місяці...
Чула я, що в час той, як болить душа,
Українське зілля пахне і тремтить
В тузі мого серця... І бажала я
Бути, жити дома! — В щирих молитвах
Я благала ласки! — Чуда — дива див! —
І... поволі чудо сталося блага:
Добрий клич життєвий зміцнював мене!
Відізвились в мені мислі молоді —
Я з шпиталю вийшла! —

Знов з сім'єю я!

Свіжо оживає знов душа моя!
В змагу я завзятім йду в будучі дні...
Служаю уважно віщих слів Христа!
В світі ж ми тому, щоб слухати Творця!
Творчий Дух дає нам силу змаг вести!
Мремо ж, щоб по смерті жити з Духом звик!
Так! — Тепер я знаю — розумію вже,
Що Христос єдиний здібний спомогти
Скорбне людське серце істиною слів!
Так! — Доброчинніше, чим ясна блакить,
Чим усі планети, шлють слова Христа
Промені прозріння душам всім! Амінь.

У березні 1961 р.

ЗМІСТ

	Сторінка:
Пролог	5
Весняна прелюдія	6
Мрія	7
Час теплих ферій	8
Рідний луг	9
Смерть батька	10
Вінчання	11
До Муз	12
Війна	13
Новий Завіт	14
Різдвяна Ніч	16
Свят-вечірньою порою	17
В Різдвяне Свято	18
Свят - вечір	20
Різдво в білосніжній пелені	21
З Новим Роком	22
Щедрий вечір, Україно моя!	23
Ой люлі, маленьке дитя!	24
Сніг	25
Хай човном мелодії	26
Напередодні	27
Заспів	28
Привіт я шлю тобі	29
Маївка	30
Вітай, Маріє!	31
Ізнов похмурніє	32
Восени	33
У Христове Воскресіння	34
Світло України	35
Напис на дороговказі	36
Тюльпан	37
Погідної осені	38
Знов вибухає кров у листі	39
У млі холодній	40
В кожен вечір	41
Щиро знов	42
Віра	43
Неминуче	44
Ймення дороге	45
Лист до всіх Друзів	46

